

Ustav teener

Isa Charles Hassett, St. Cecilia kloostriülem, tundis oma laua taga istudes kummalist tardumust. Tema kolmandal korrusel asuvas kabinetis, kust avanes vaade täiuslikult püगतud muruplatsidele maja taga, seisis õhk paigal, ehkki eendaken oli nii laialt lahti kui võimalik. Varju võis ehk pakkuda ainult kastaniallee aia tagumises otsas. Tihedalt okstele lükitud pungad moodustasid katuse isa McCabe'i ratastooli kohale, mis seisis kõige jahedamas kohas, ja vanahärra palveraamat lebas tal liikumatult süles, kui ta pärastlõunat tukkudes mööda saatis.

Konditsioneer, mõtles isa Hassett raevukalt, ja sirutas oma kaunikujulisi käsi, mille väljendusrikas elegants talle kantslis kasuks tuli, seda oleks siin viletsas urkas vaja. Peale saja ühe teise asja, mida oli vaja parandada, et klooster kahekümne esimesse sajandisse tirida.

Ta lükkas tooli kärsitu liigutusega lauast kaugemale ning läks üle toa erksavärviliste brošüüride ja voldikutega kaetud laua juurde. Veidra liigutusega, mis oli korraga ihne ja omamishimuline, tõmbas ta sõrmedega üle tema tähelepanu pärast võistlevate voldikute.

St. Columba Misjonärid. Jumaliku Sõna Ühing. Aafrika Evangeliseerimise Kogudus. India Vennaskond. Poola Heategevuse Pojad. Vaeste Misjon. Maakoha Vennad.

Jumal, neid oli nii palju. Nii palju religioosseid kogukondi otsis kõikidest riikidest jüngreid. Ja kus oli selles kõiges St. Cecilia ordu? Kus olid *tema* kogukonna värvatud ja vahendid, millega maailma valgustada?

Ta teadis, et Birminghami ringkonnaülem oleks temaga ühel meelel.

*Lõikust on palju, töötajaid aga vähe. Paluge siis lõikuse issandat, et ta saadaks töötajaid välja oma lõikusele!*¹

Armas eluvõõras mees. Tänapäeva maailma väljakutsete jaoks lootusetult sobimatu. Jumal aitab neid, kes end ise aitavad, mõtles isa Hassett süngelt.

Mõnikord jahmatas teda tema enda tunnete sügavus kogukonna vastu. Ta oli nüüd seitsekümmend ja seitsmeteistkümnendast eluaastast, kui tema vanemad autoõnnetuses hukkusid, oli see olnud tema ainus perekond. Tema armastust St. Cecilia vastu sai võrrelda ainult tema usulise innukusega. Samal ajal kui nii paljud elasid uskmatuse pimedusse uppunult, kuulutas ta, et tema püha kohus on neid innustada, nende köidikud purustada, neile valgust ja vabadust näidata. Nooremad kirikuõpetajad olid andnud talle nime Torquemada, aga allusid kiiresti tema innukale misjonäritööle.

Pikka kasvu, sale, sitke sportlasekehaga isa Hassett oli imposantne kuju isegi praegu, kui ta ilma sutaani ja preestrikraeta särgiväel edasi-tagasi sammus. Kõrged põsesarnad, tihedad mustad juuksed, milles oli halle salke, ning

¹ Mt 9:35-38. *Siin ja edaspidi tõlkija märkused.*

tuulest parkunud jume andsid talle Põhja-Ameerika metsatöölise ilme, tumedad säravad silmad olid korraga lõbusad ja terased, ehkki võisid iga ordu reegli rikkumise peale jäiseks muutuda. Tal oli kena bariton ja ta laulis tihti Raadio Kolme ooperikontsertidele kaasa, mis tegi vendadele palju nalja.

Aga mitte täna.

Väsinult uuesti laua taha vajudes ohkas isa Hassett pabe-rite ja kirjade virnu vaadates sügavalt.

Ehituse hinnapakumised. Arved. Arstiarved.

Arved ja veel arveid. Põhjatu auk.

Nagu poleks see veel piisavalt masendav, lisandus sellele Bromgrove'i politsei ja kiriku partnerluskomitee aruanne vaenulike rünnakute lainest kirikute vastu – osa neist oli lihtsalt võimaluse kasutamine, teiste taga oli Bromgrove'i ülikoolis äsja moodustatud revolutsiooniliste aktivistide ühendus Ateistide Liiga, kelle manifest näis hõlmavat religioosse kolonialismi hävitamist selle kõikides vormides.

Isa Hasseti murelik ilme mahenes hetkeks muiges, kui ta meenutas uurija Gilbert Markhami põlglikku reaktsiooni neile isehakanud anarhistidele. Bromgrove'i kriminaalpolitsei imelaps ei olnud sugugi selline, nagu isa Hassett oli arvanud, ta löikas teiste komiteeliikmete sõnavahu läbi otsustavusega, mis ergutas koosolekut ja sundis teisi tähelepanelikkusele.

Ei tea, kas mul õnnestuks veenda Markhami juhatama mõnd meie ühist koosolekut kloostri- ja naeratas isa Hassett endamisi.

Siis tõmbus tema ilme süngeks.

Nende sõsarkloostrit, St. Cecilia Ōdesid, võis ähvardada oht nende huligaanide poolt. See tähendas külaskäiku ema Ursula juurde, kelle vankumatult päikeseline optimism („Me peame jumalat usaldama“) ja hulluks ajav komme pühakirja tsiteerida („Koputage ja teile avatakse“) olid isa Haseti jaoks peaaegu sama ränk katsumus nagu provintsi-ülema külaskäik.

Ent ta ei kavatsenud praktilisi abinõusid hooletusse jätta. Seni oli olnud tegemist pisivandalismi ja grafitiga, aga see võis olla eelmäng mõnele isiklikumale rünnakule. Turvameetmeid tuleb tõhustada ja selleks on vaja kusagilt raha leida.

Kõik taandus rahale.

Nukralt silmitses ta narmendavat vaipa oma jalge all, selle erksad värvid olid kulunud ja pleekinud. Kasutuskõlblikke, aga süngeid damaskardinaid, mis vildakalt kipakal kardinapuul rippusid ja mille kinaverpunane värv meenu- tas ebameeldivalt keedetud merivähki. Esteetilise ebakõla muljet süvendasid kaks umbes 1800. aastast pärinevat argist trükipilti kange hoiakuga ratsanikest, kes põrnitsesid teda muustriliselt tapeedilt, mille keerlev lilla ja sinine muster nägi välja nagu patofüsioloogia õpiku illustratsioon.

See sisekujundus ei sobinud St. Cecilia juhile, kes lõp- pude lõpuks esindas kogukonnas Kristust, ta oli päike, mille ümber ülejäänud tiirlesid.

Kuidas ta küll oli viimastel aastatel sendiveeretamise pärast piinelnud. Aga tänu isa Thomasele olid kõige hul- lemad ajad nüüd peaaegu möödas.

Isa Haseti sünge ilme mahenes mõttest isa Thomas Egertonile, kelle elu alumise korruse haigetoas rahulikult

lõpu poole liikus, nii rahulikult, et tundus patt selle ilu iseka kahetsusega määrida.

Ometi hakkab ta isa Thomase tarkadest nõuannetest ja tagasihoidlikust, ujedast olekust puudust tundma. Juhuslik vaateleja poleks iial aru saanud, et vähenõudlik jumalasalane on märkimisväärse varanduse pärija, aga nii see oli. Eger-tonide varandus pärines siidist ja jõudis isa Thomaseni läbi omavahel põimunud perekonnafondide, mis välistasid iga-suguse kolmandate osapoolte sekkumise, kui ta seda just testamendis ette ei näinud. Vaikival nõusolekul usuti, et St. Cecilia on ainuke pärija ja ükski isa Thomase ülemus polnud iial üritanud sellesse sekkuda ning preestri enda väärikus muutis ta igasuguse ametliku uurimise suhtes immuunseks.

Mõnikord oli isa Thomase ebamaterialistlik loomus tekitanud isa Hassetis piinlikkust omaenda maisema oleku pärast, aga vanem jumalasalane oli teda rahustanud. „Andeid on erinevaid, aga neid kõiki jagab üks vaim. Teenistusi on erinevaid, aga jumal on üks.“

Nüüd andis isa Thomase lähenev surm tema armastatud St. Ceciliale võimaluse õitsele puhkeda ja võtta sisse talle kuuluv koht väärivate religioossete kogukondade seas. Isa Haseti hallid silmad tõmbusid niiskeks, kui ta mõtles kõigele, mida teha saab. Kiriku ja altari restaureerimine. Laguneva kloostri remont. Reklaamikampaania (loomulikult väärikas ja soliidne), et ordu profiili tutvustada ja kutsumust reklaamida. Retriidikeskuse kui hingelise uuenemise ja järgijate koondamise keskpunkti ehitamine. Välismisjonite asutamine...

Selle meeldiva mõtiskelu katkestas koputus uksele.

„Aa, Austin. Tule sisse, võta istet!“

Isa Hassett kargas püsti ja juhatas isa Austin Calverti kretongiga kaetud lohku vajunud tugitooli juurde oma laua ääres.

Külaline oli väikest kasvu mees, kes palavast päevast hoolimata täisrüüd kandis. Ainult sutaan näiski hallide juuste ja prillidega kergelt lonkavat meest püsti hoidvat. Kui isa Charlesi nurgeline nägu väljendas peaaegu primitiivset jõudu, andsid teise mehe kellukasinised silmad ja leebe ebakindel suujoon märku ujedamast loomusest.

Erinevatest iseloomudest hoolimata valitses meeldiv üksmeel, kui mehed istet võtsid, et juttu ajada.

„Päevitad vaimulikuriietes, mis, Austin? Ja mina olen siin poolpaljalt. Tunnen end sinu kõrval päris närusena.“

Isa Calvert osutas ujedalt sutaanile. „Oh, tunnen end sellela alasti. Minu raudrüü, tead küll.“ Ta osutas naeratades brošüüridele. „Irooniline, et ma ei jõudnudki misjonitööle, ehkki unistasin kõik need aastad ainult sellest.“

„Kui mõni mees iial oma kuulekusvandeale truu on olnud, oled see sina,“ kostis teravavõitu vastus.

„Noh, nagu isa Thomas alati ütleb, misjonär saab olla mitmel moel, ja võib-olla tundsid meist ülemad, et mind oli siin vaja.“ Isa Calverti toon oli stoilne ja mitte sugugi pettunud, ehkki selles tähelepanekus oli midagi nukralt igatsevat, mis sundis tema ametivenda huuli kõvasti kokku suruma, nagu oleks ta vihase märkuse alla neelanud. Ta leppis tähelepanekuga: „Ja nüüd pole muidugi enam kuhugi misjonitööle minna, sest St. Cecilia on pöördumatul allakäigukursil.“

„Vaevalt küll, mu armas Charles.“ Isa Calvert vaatas ärevalt oma endist noviitsi, märkas uusi kurde, mis näisid olevat üleöö tolle suu juurde tekkinud, ja seda, kuidas too näppis rahutult eebenipuust krutsifiksi oma laual, nagu otsiks selle puudutamisesest lohutust. „Jumal ja püha Cecilia kannavad selle eest hoolt.“

Isa Hassett neelas oige alla. Austin ei ütleks nii, kui oleks põlvist saati bilansiaruannetes, mõtles ta pahaselt, enne kui end valjuse pärast noomis.

„Ja sa unustad,“ jätkas ta leebel toonil, „et isa Thomas hoolitseb meie eest.“ Isa Calverti põskedele ilmus kerge õhetus, kui ta lisas: „Ehkki näib äärmiselt julm sellele loota...“

„Oh, Austin, jumala pärast,“ pahvatas isa Hassett. „Sa pole kunagi midagi endale tahtnud!“ Teise jahmunud ilmet nähes pani isa Hassett käe Austini käsivarrele ja rääkis leebe siirusega. „No tõesti, kui *sina julmusest* räägid...“ Ta puhkes ebakindlalt naerma. „Minul on tõesti raamatupidaja hing, aga *sina*...“

„Charles, ma olen sinu asetäitja.“ Isa Calvert oli murelik, tema sõrmed näppisid närviliselt sutaani seelikuosa. „Oleksin pidanud sind rahalise koorma kandmisel rohkem aitama.“ Tema pilk oli uuriv. „Kas isa Thomase pärand lahendab meie mured?“

Isa Hassett toetus tooli seljatoele ja hingas sügavalt välja.

„See annab meile natuke hingetõmbeaega, Austin, ehkki ma ei ole tahtnud seda teemat nende Farrer’i kollanokkadega jutuks võtta.“

„Muidugi.“ Isa Calvertil näis olevat piinlik viitest Bromgrove’i advokaadibüroole, mis tegeles Egertoni

perekonna fondidega. Ta silmitses kerges segaduses kirjavahetust sõbra korratul laual ja otsis võimalust teemat vahetada.

„Bromgrove’i kriminaalpolitsei? Kas St. Cecilia on kuri-tegevuse keskmesse sattunud?“

„Hmm.“ Sunnitud lõbususe nooti kuuldes kasutas isa Hassett võimalust ja viis teema tüütutelt finantsküsimumustelt mujale. „Uuriija Markham paistab arvavat, et meil võib pahandusi tulla.“

„Markham.“ Isa Calvert oli mõtlik, aga siis lõi tema nägu särama. „Ah jaa, see suurepärane noor politseinik, kes meid eelmisel aastal külastas, kui käärkambrisse sisse murti.“

„Seesama. Räägitakse, et teda ootab helge tulevik.“ Isa Hassett kortsutas kulmu. „Noh, paistab, et ülikoolis küpseb mingi jama.“

„Milline jama?“ Isa Calvertis näis see hämmastust tekitavat.

„Oh, tavalised äärmushullukesed. Nad on kõige vastu, aga eriti religioossete institutsioonide.“ Isa Hassett kortsutas kulmu. „Sain Markhami jutust aru, et valikuvabaduse pooldajad õhutavad leeke.“

„Valikuvabaduse pooldajad?“

„Abordipooldajad. Tead küll – naiste õigus valida.“

„Aga meie ei ole ju kunagi sellesse debatti sekkunud, Charles. Ma tahan öelda, et nii palju kui mina tean, pole me kunagi selles küsimuses sõna võtnud... pole kunagi hukka mõistnud...“

„Meie ehk mitte, aga mõned nunnad kloostriks on meditsiiniõed, sa ju mäletad. Suurem osa neist on juba

pensionil, aga omal ajal pidasid nad St. Cecilia vallaliste emade varjupaika ja mõned neist olid SLKÜ-s tegevad.“ Nähes, et isa Calvert ei saanud lühendist aru, tõlkis isa Hassett: „Sündimata Laste Kaitse Ühing.“

„Nii et nunnad on siis märklauaks.“ Isa Calverti hääl oli nõrk.

Isa Hassett turtsatas. „Ma ei kujuta ette, et kirikuvastased hakkaksid vahet tegema. Tõenäoliselt panevad meid kõiki ühte potti kui fašistlikke rõhujaid või midagi sellist. Vähemalt näis Markham nii arvavat.“

„Aga see on *kohutav*.“ Isa Calverti nägu oli sama valge nagu tema preestrikrae. „Nunnad andsid oma parima, kui asi neid tüdrukuid puudutas. Ma tahan öelda, et nad ei toppinud ju teismeliste religiooni kurku, või kuidas?“ Ta lasi pahaselt edasi. „Lihtsalt aitasid neid, kui vaestel hingedel polnud kuhugi mujale minna.“

„Hästi öeldud, Austin. Sina ja mina teame seda, aga ülikooli linnageriljad näevad asju muidugi teisiti. Politseipatrulli võimed on piiratud, nii et pean asjast ema Ursulaga rääkima.“ Ta ohkas teatraalselt. „Ja tema võtab oma tavapärase positsiooni. „Me peame selle jumala hooleks jätma, isa!““

Nurjatult täpne matkimine teenis ära jõuetu naeratuse.

„Nii on parem, Austin. Ära karda, me peame ema Ursulat lihtsalt tema enda kiuste kaitsma!“

Isa Hassett märkas, kuidas asetäitja ilme jälle pilve tõmbus.

„Milles asi, Austin?“

„Kas eelmisel kuul polnud Gazette’is artikkel kloostrist... mingist skandaalist? See oli üks neid uuriva ajakirjanduse kirvetöid...“

Isa Hassett krimpsutas nägu. „Piiskop McGettrick avaldas ajalehele survet, et nad lugu ei avaldaks, nii et sellest ei tulnud midagi. Aga sul on õigus. Paar nunna olid seotud St. Columba...“

„Internaatkool – see, mis oli kõikide nende ahistamis-süüdistuste keskmes.“

„Seesama. Nunnad vabastati igasugusest kahtlusest, et nad olid seal toimuvaga seotud – igas mõttes päris hirmsad asjad –, aga kool maksis suure hulga valuraha ja noh, jutud liikusid.“

„Nüüd tuli meelde.“ Isa Calvert hõõrus pöidlaga sõrmi, see reetis endist suitsetajat ja äärmist häiritust. „Leht viitas, et nad pigistasid silma kinni, kui ilmalik personal lapsi terroriseeris.“ Ta võttis prillid eest, nagu võiks see liigutus mineviku häguseks muuta. „Nii et see võib kogu selle vaenulikkusega kuidagi seotud olla?“

„Noh, see St. Columba asi oli juba hulk aastaid tagasi, aga võimatu see pole.“ Isa Hassett jätkas: „Markhami aruandes seda ei mainitud, aga ma ei kahtlegi, et ta kontrollib vanu ahistamisjuhtumeid. Ta on põhjalik tüüp.“

Väike reisikell isa Hasseti laual – ainuke korralik mööblitükk toas – löi täistundi.

„Kell on viis, Austin. Jõuame enne vesprit isa Thomase juurest läbi käia.“

Leitsak toas oli nii paks, et isa Hassetil oli tunne, nagu võiks seda noaga lõigata. Kuidas küll õnnestus Austinil nii jahe ja rahulik välja näha, oli üks elu lahendamata mõistatusi. Ta tõmbas vastumeelselt selga tooli seljatoel rippuva paksu saržist sutaani ja otsis oma valget kraed.

„Ole hea, Charles,“ ütles isa Calvert ja võttis krae paberikorvist, kuhu see oli saladuslikul kombel sattunud.

Isa Hassett kinnitas krae alandliku naeratusena särpile ja silus kortsus sutaani.

„Nii,“ ütles ta, „loodetavasti ei ehmata ma meie vendi. Läksime!“

Preestrid kõndisid mööda hämara valgustusega aken-deta koridori, mille põrandat kattis kaerapudrukharva vaip ja mille süngust elavdasid ainult kaks erksavärvilist epaka naeratusena naispühakute kipskuju, mille olid annetanud heasoovlikud koguduseliikmed. Selline kits solvas isa Hasseti kunstiarmastaja silmi. St. Cecílias on värvi ainult kirikus, mõtles ta... rikkalikes vitraažakendes, oht-rate kaunistustega rõivastes, õrnalt vilkuvates punastes küünlalampides ja kumavates küünaldes. Jumala abiga, isa Thomase pärandusega saab klooster hoold ja tähelepanu, mis oleks sellele ammu ära kulunud. Võib-olla õnnestub St. Cecíliat end siis parimas valguses näidata ja noori mehi veenda, et nad ei raiska oma elu ära.

Haigetuba oli ideaalselt puhas, nagu oodata võiski, siin oli neli voodit, millest kolm olid praegu tühjad. Neljanda voodi ümber akna all seisis valgest musliinist sirm. Valgeks lubjatud seinte ja vahatatud laudpõranda tühjust leevendas kreemikaks värvitud kummut, millel oli hulk suveniire, mille vennad olid toonud suurtest palverännukeskustest – Lourdesist, Fatimast, Lisieux'st. Nende nipsasjade – lumerad, emailkaunistustega tabletikarbid, medalid, lehvikud, võtmehoidjad – igapäevasus oli kummaliselt liigutav. Kiriku ja altari küllusega võrreldes väga erinev aare, mõtles isa

Hassett, aga siiski aare. Kõik oli vaikne, ainult mesilased sumisesid uniselt pooleldi avatud aknast vaevalt nähtavates lillepeenardes.

„Tere päevast, isad.“

Vend Christopher Brophy, põetaja, astus välja väikese toa alkoovist. Valgete juuste, nõbinina ja punaste põskedega mees nägi välja nagu langenud ingel, aga välimus oli petlik. Ehkki tal polnud meditsiinilist haridust, oli ta põhjalik ja häirimatu.

„Kuidas tal läheb?“

Põetaja juhatas nad sirmiga varjatud voodi juurde ja tõmbas sirmi vaikselt kõrvale.

Isa Thomas Egertoni kõhnal väsinud näol oli unelev ilme ja halle silmi näis katvat loor. Tema jämedate veenidega käed liikusid rahutult tekil, nagu teeksid mingit ammust tööd või palvetaksid. Ehkki tema huuled liikusid, polnud midagi kuulda.

„Tal pole valusid, isa Hassett. Doktor Johnson tuleb teda poole tunni pärast vaatama, ehk tahate siis tagasi tulla.“

Isa Hassett noogutas vastutahtsi. Preestrid vaatasid viimast korda nägu padjal ja lahkusid haigetoast.

Kui nad läksid uuesti trepist üles teisele korrusele, mis oli kaugemas otsas kloostri kabeliga ühendatud, kostis kaugelt äikesemürinat.

„Paistab, et ilm muutub,“ märkis isa Calvert. „Jumal tänatud.“

„Paduvihm kuluks ära küll,“ nõustus tema kaaslane tõsiselt. „Sest põuaga keeb veres meeletus.“¹

¹ W. Shakespeare „Romeo ja Julia“ 3. vaatus 1. stseen, tlk Georg Meri.

Palavuses on midagi häirivat – midagi ebaloomulikku –, mõtles kloostriülem endamisi, kui mehed mööda teise koruse koridori kloostri kabeli poole läksid. Nagu oleks see omaenese seadustele alluv hulkuv võim, mis kloostrielanikud oma sensuaalse lämmatava embusega relvituks muutis ja looduse uinuvasse olekusse sundis. Ta tundis ootamatut kihku end virvendava vine hoolde anda ja minema hõljuda.

„Charles.“ Isa Calverti hääli oli murest terav. „Kas kõik on korras?“

Nad olid kabeli ukse juurde jõudnud.

Kloostriülem võttis end kokku.

„Kõik on korras, Austin.“ Ta puudutas teise käsivart. „See pagana leitsak, lööb meid kõiki jalust.“

„Oled kindel? Ma võin vespri enda peale võtta, kui soovid.“

„Ei, ma pean end roolis näitama.“ Ta naeratas oma murelikule asetäitjale. „Pean oma närvivapustuse lihtsalt edasi lükkama.“

Püha Joosepi kabelil, kui seda täisnimega nimetada, oli olemas kogu hiilgus ja sarm, mis preestrite eluruumides nii silmatorkavalt puudus.

Seinad olid värvitud kahvatukollaseks, kalasabamustriga parkettpõrand säras paatinast ja mesilasvahast. Kabeli ühes otsas seisis abstraktsed oliivipuust püha Joosepi ja Madonna kujud – nende langetatud pead ja rõivad olid edasi antud lennukate, sujuvate joontega – seinale kinnitatud vasest alustel kummaldi pool kujudega samast puidust lihtsat altarilauda. Altari ees põrandal olid sinises keraamilises kõrvitsakujulises vaasis lopsakad päevalilled ja kullakarva

astrid. Pinke polnud, ainult poolringis seisvad polsterdatud toolid ning erksa oranži ja terrakotavärvi riidega kaetud palvepingid. Võrkardinaga aknast kabeli kaugemas otsas avanes vaade kabeli all kirikus seisvale pealtarile, mille pühاملamp kumas varjudes. Kutsuvat rahulikku õhk-konda nautides tundis isa Hassett, kuidas osa pingest hajus.

Kui ta lauasahtlist stoola ja missaraamatu võttis, hakkasid saabuma teised kloostrielanikud.

Esimestena tulid äsja ametisse pühitsetud kirikuõpetajad isa Jim Rafferty ja Michael Templeton ehk Väike ja Suur, nagu kaaslased neid pikkusevahe tõttu südamlikult kutsusid, päkapikusarnane isa Jim oli väikest kasvu (aga võimas õpetaja, kuuldi teda tihti ütlemas), tema habemikust ametivend oli aga ragbimängija kehaehitusega. Nende järel tuli elegantne isa Cyril Reynolds, kelle itaaliapärase tõmmu välimus oli, nagu isa Hassett suurepäraselt teadis, põhjustanud teatud rahutust kloostri tuvimajas – rääkimata tema mõjust õrnadele naissoost koguduseliikmetele. Isa Hassett jättis meelde, et peab isa Reynoldsiga diskreet-selt vestlema – sundima teda nii-öelda valvas olema. Ta ei kahelnud oma noore venna aususes, aga viimane, mida St. Cecelial praegu vaja, oli vähimgi vihje seksuaalse loomuga skandaalile. Isa Cyrili järel trampis sisse isa Mathew Parker. Vana Raudkülg, nagu noviitsid teda hüüdsid, paistis mil-legi pärast pahane olevat, tema terashallid silmad helkisid sarvraamidega prillide varjus tuseselt ja suu oli kriipsuks pigistatud. Kahtlemata kuuleb isa Hassett sellest omal ajal. Ta ohkas vaikselt, kui isa Finbarr Murphy sisse looberdas. Mu jumal, see mees näeb välja nagu hunnik õnnetust, mõtles ta enne, kui end noomis, sest tema kaaslane oli

võidelnud vapralt alkoholismiga, mis oleks ta peaaegu tapnud. „Me oleme pühakute ja patuste kirik, seda me oleme,“ kordas kloostriülem alati, kui korratule sasipäisele iirlasele julgustavalt naeratas. Viimastena jõudsid kohale vanad ustavad isad Luke Bonner ja Aloysius Barnard, toeka keha ja õhetava jumega. Puudusid ainult põetajast vend Christopher Brophy, vend Malachy Stewart ja ratastooli aheldatud isa Henry McCabe. Kaks noviitsi tegid koguduses hingehoiutööd ja pidid tagasi jõudma alles tükk aega hiljem.

Ülevaatus tehtud, kogus isa Hassett ennast ja süütas kaks sammasküünalt.

„Jumal, tõtta mind tõmbama välja hädast,
Issand, rutta mulle appi!“¹
Vesper algas.

Kui teenistus läbi, läksid kloostrielanikud kiiresti oma tegevuste juurde. Nende kujud liikusid läbi isa Hasseti kujutluse nagu malenupud, igäühel oli oma koht sajanдитеvanuses rutiinis, mida miski – isegi mitte isa Thomase surm – häirida ei suutnud.

Kloostriülem ja tema asetäitja istusid sõbralikus vaikuses. Isa Hassetile tundus peaaegu, nagu oleksid tema südamelöögid kajanud kiriku ajatutes südamelöökides nende all pimeduses.

Järsku kuulsid nad pea kohalt meeletut mürinat ja raginat.

Torm oli kohale jõudnud ja nad kuulsid, kuidas vihma-
piisad nagu kartetsõikuulid vastu katust rabisesid.

¹ Ps 70:1.

Ruumi hiilis jahedus, puudutas nende nägusid, tõi värskust ja kergendust. Helekollased seinad omandasid vesise kuma, nagu oleks kabel muutunud maisest mürast ja möllust eraldatud veeluseks koopaks.

Nad viivitasid, venitasid seda unenäolise nukruse hetke.

„*Isad!*“

See oli põetaja.

„Tema seisund on muutunud. Doktor Johnson ütleb, et peaksite kohe tulema.“

Nad läksid rutates tagasi haigetuppa, kus kiitsakas doktor Johnson neid ootas. Ta surus isa Hasseti kätt nii tugevasti, et oleks peaaegu teise luud purustanud, ja juhatas nad isa Thomase voodit eraldava sirmi taha, enne kui toa teise otsa taandus.

Isa Thomase pilgus oli äratundmine. Ja kergendus.

Kuivad huuled üritasid sõnu moodustada.

„Rahu, armas isa, rahu,“ manitses kloostriülem.

Surev mees sikutas üllatava jõuga isa Hasseti sutaanivarrukat.

„Ükskõik mis see on, isa, me hoolitseme selle eest.“ Isa Calverti toon oli rahulik ja tasakaalukas.

„*Paberid.*“

See oli kummaline närvilise energia puhang. Kähe sosin muutus tungivamaks.

„Andke andeks... pidin seda tegema... mu paberid... laual...“

Kirikuõpetajad vahetasid jahmunud pilke – kas siin toas oli sõnum neile? –, aga neil polnud aega mõistatada. Isa Thomas hääbus kiiresti.

„Me vaatame teie paberid läbi ja korraldame kõik, isa, ärge kartke.“ Kloostriülema hääl oli mõjukas ja kindel.

„*Andke andeks...*“

Jälle need sõnad.

„Ükskõik millist pattu te olete teinud, isa, võite selle koorma nüüd maha panna.“ Isa Hassett hoidis värisevat kätt kindlas haardes. „Jumal ei põlga murtud hinge ja kahetsevat südant.“

Nende vend sulges silmad ja tõmblev käsi jäi viimaks liikumatuks.

Kloostriülem pidi just isa Calvertile märku andma, et too pühitsetud õli tooks, et nad saaksid oma vennale viimset võidmist teha, kui teda takistas värisev ohe.

Isa Thomas Egerton oli igavesse õndsusse libisenud.